Nr. 88 Sibiiu, Marți 2/14 August 1883. *Anul XXXI*

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3fl.

Pentru abonamente și insertiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecesane Sibiiu, strada Măcelarilor 47
Corespondențele sûnt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român", strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refusă. — Articulii nepublicați nu se inapoiază.

INSERȚIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rêndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Comentariu unguresc la projectul — acum lege — pentru scoalele medii.

Cetitorii nostri cunosc legea pentru scoalele medii în toate amĕnuntele ei. Fiind că legea e lege, care trebue respectată, după cum este ea, căci e sancționată deja de Maiestatea Sa, noi încă o luăm ca fapt împlinit. Vĕdită este tendența ei, vĕdit scopul ei, și sciut este chipul și modul cum s'a adus ea. Resultatele ei încă nu se pot constata, căci abia cu începutul anului scolastic următoriu se va pune în lucrare. Cu toate acestea ḑiaristica ungurească s'a și pus pe lucru și în modul tendențios — propriu oamenilor fără consciință — mod propriu lor, se comentează această lege. Începutul l'a făcut guvernamentalul „*Nemzet*" prin o lungă serie de denunciațiuni.

Noi am sciut din capul locului, că începutul trebue să se facă cu denunciațiuni. Un project de lege, croit cu scop vĕdit — maghiarisare — un project de lege scolară contra tuturor principiilor pedagogice, îndreptat spre a nimici marea majoritate de cetățeni ai statului, așa numit constituțional, devenind lege cu aceleși scăderi, nici că se putè înaugura altfeliu.

Denunciațiunea s'a început mai întâiu cu românii. Și aceasta încă e foarte natural. Un popor mai blând, mai supus stăpânirei, mai al lui Dumnezeu nu este sub soare. Cu istoria în mână constatăm ținuta noastră corectă chiar și între cele mai critice împregiurări.

Escepționala lege adusă contra noastră numai prin denunciațiuni se poate justifica, numai prin denunciațiuni se poate pune în lucrare în toate consecuențele ei.

Un patriot modern, *Téglás* cu numele, care pe românesce se tâlcuesce *Cio..iu*, a scris în ḑiarul guvernamental „*Nemzet*" un ciclu de articoli asupra scoalelor medii nemaghiare din patrie. Începutul l'a făcut cu românii. A scris multe verḑi și uscate despre gimnasiul din Blaj, despre cel din Năseud, despre cel din Brașov și Brad. Beiușul l'a lăsat la o parte. A mai vorbit apoi despre crescerea junimei noastre în streinătate și apoi a trecut la sași.

Am cetit cu multă pacință aberațiunile domnului corespondent. Și mai ales le-am cetit și rescetit din motivul, că redacția a atras asupra lor atențiunea deosebită a cetitorilor, ca asupra unui lucru de mare importanță. Am cetit și pe șire și printre șire, și am dat tot numai de denunciațiuni preste denunciațiuni.

La adresa celor scrise asupra gimnasiului din Blaj și Năsĕud nu vom ḑice nimica.

Frații gr. cat., firesce nu toți, și în cele naționale și în cele bisericesci și și în cele scolare merg mână în mână cu catolicii. Și, după-cum ne-a spus ḑiarul oficios și oficial al Blajului, ei în toate lucră după instrucțiunile ce le vin din Roma-Strigoniu. Interesele lor sûnt identice cu ale romano-catolicilor. Cu durere trebue să abstragem dela ei în cestiunile naționale, căci nouĕ nu ne sûnt cunoscute instrucțiunile lor primite dela primatele Ungariei.

Vom remânea deci la ale noastre Prima imputare ce se face gimnasiului nostru din Brașov este că el romanisează. S'ar părè multora paradocsă afirmarea ḑiarului guvernamental. În Brașov la gimnasiul nostru de acolo, cu escepțiune a trei sau patru israeliți din România, toți studenții sûnt români. Cum e posibilă așadară romanisarea cu forța aici? Enigma ni-o desleagă corespondentele însuși.

Dînsul a descoperit că locuitorii gr. or. din comitatul Treiscaunelor sûnt toți secui. Acestia cercetează gimnasiul românesc din Brașov unde se romanisează cu forța.

Eată ce ḑice el între altele:

„*Locuitorii din Treiscaune de religiunea gr. or., cu puțină escepțiune, sûnt toți unguri (teljesen magyarajkuak) și nici nu sûnt de origine română, ci sûnt streini. Problema gimnasiului este: să planteze în ei (în cei cu buze unguresci) ideile romanismului, și el nu-și perde din vedere chemarea. Sciu însumi casuri, că secuiuul gr. or., înșelat aici cu găini și colaci, a fugit dela scoală; așa de tare s'a scârbit de jertfa romanisărei cu forța.*"

Între naivitate și prostie nu va fi un mic grad de afinitate. Corespondentul din „Nemzet" le are în mare măsură pe amĕndouĕ. Ne vine în minte vorba ceea: „*Ḑi-i mamă gușată, ca să nu-ți ḑică ea.*" Dacă vede dînsul că ungurii se sbuciumă până la nebunie numai și numai să ne poată maghiarisa, se face naiv, și ne presentează pre noi în rola lor de apăsători, și pe ei în a noastră de apăsați. Ne mângăiem însĕ că nu este aceasta prima prostie a ungurilor, și dacă va vrea Dumneḑeu nu va fi nici cea din urmă. Le scim manevrele, le cunoascem și armele, și scim aprețuì valoarea lor.

Asemenea stăm și cu gimnasiul din Brad. El e cuibul daco-romaniștilor din comitatul Uniadoarei, el e centrul agitatorilor români, de cari domnul Téglás, ca profesor în Deva, nici noaptea nu poate odichni.

Deja la înființarea lui, gimnasiul acesta a fost botezat de dacoromanist, a la *Hodoș*, *Frâncu*, *Borlea* etc. El e causa că daco-romaniștii mai trăiesc prin acest comitat; prin urmare: Jos cu el!

Rĕul e mare. Rĕul trebue delăturat. Gimnasiile românesci din Brașov și Brad sûnt contra ideei de stat unguresci, căci pun pedeci maghiarisărei, și încă în mod activ romanisând cu forța. Numai două căi sûnt spre mântuire: Sau să fie strămutate la alt loc, bună-oară la Dobriț̦in, sau trebuesc sterse de pre fața pământului.

Bătucit va fi la cap românul, care nu va cuprinde cu mintea tendența ungurilor. Ei în maghiarisarea scoalelor românesci lucră cu sistem. Au adus legea în parlament. Au intercalat încă dispositiuni draconice, încât te ia groaza când le cetesci. Au făcut nisce definițiuni vage, încât le poți interpreta cum vrei. Vine acum ḑiarul guvernamental cu denunciațiuni mârșave, și noi scim ce pot la noi denunciațiunile. *Sapienti satis.*

Să mergem mai departe. Ca se fie lucrul perfect n'ajunge cu denuciațiunea gimnasiilor, trebue să fie denunciată și suprema autoritate a acestor două gimnasii. S'a și întêmplat din mila lui Dumneḑeu. Și e lucru caracteristic, că învinuirea ridicată asupra gimnasielor: că ele adecă romanisează pe unguri, este aruncată în fața consistoriului ortodocs român din Sibiiu în ce privesce scoalele comunale ale statului.

Risum teneatis! Consistoriul român ortodocs din Sibiiu persecută în scoalele comunale limba maghiară! E lucru sciut, că în sensul articolului de lege XVIII din 1879 limba maghiară e introdusă în scoalele noastre confesionale. Fie-care copil dela sate trebue se învețe ungurește. Acum „vine" consistoriul din Sibiiu și prin cercularie „impedecă" învĕțarea acesteia sau cu ḑiarul „*Nemzet*" vorbind: *a întreprins resboiu de esterminare contra limbei unguresci (irtó háborut inditott ellene).*

Nu va fi doară fără interes a spune, că aceste încă le afirmă un ungur din Deva, tot om de scoală, însĕ nu la scoalele reale.

Înțelegem intreaga manevră, și dechiarăm sĕrbătoresce, că marea luptă pentru esistența națională va afla pe fie care român ortodocs la postul sĕu.

În ce ne privesce pre noi românii ortodocsi se mai plânge ḑiariul unguresc asupra junimei, care studiează în Viena, Berlin, Brusella, Paris, și nu se perfecționează, lipsindu-i sublimitatea sciinței și a culturei unguresci: *Lucus a non lucendo!*

Da, studiem în streinătate, ca să ne cultivăm. Vrem se fim oameni moderni, europeni, și ne ținem fericiți, că nu sûntem crescuți în esclusivismul introdus aici în Ungaria. Germanii și Francezii lucră

FOIȚA.

Cristian Waldo
sau
CAILE NOROCULUI.

Roman de George Sand.

(Tradus din franțozesce de E. B.)

(Urmare).

Dl Goefle auḑì deschiḑând ușa, și să presentă resolut persoanei ce eșì. El să găsì în fața unui bărbat, de vre-o trei-ḑeci de ani, cu față frumușică, dară de o paliditate sinistră. Advocatul și necunoscutul își priveau în ochi, trecând foarte aproape unul de altul pe scara ângustă. Privirea fățișă, severă și scrutătoare a advocatului să întêlnì cu privirea poncișă și fățarnică a necunoscutului, care îl saluta respectuos, și coborì până la ultima treaptă, până ce dl Goefle ajunse capĕtul scărei; dară ajunși amêndoi acolo, ei se reînturnară spre a se mai privi și advocatul vĕḑu ceva diabolic în fața aceea palidă, luminată de o mică lampă, ce era atârnată înaintea întrărei interioare a tindei. Dl Goefle întră la Stenson și îl găsì ședând cu capul în pălmi nemișcat ca o statuă. El fu nevoit a-l atinge cu mâna, ca să-l bage în samă. Bĕtrânul era așa de adûncit în gândurile sale, de îl privea cu un aer têmpit și avu nevoe de vr'o câteva momente până ce 'l recunoscu și își reculese ideile. În sfêrșit părea că-și revine în fire, făcênd o mare încordare a voinței și ridicându-se el salută pe dl. Goefle cu politeța sa obicĭnuită, întrebându-l de sănĕtate și oferindu-i propriul sĕu fotel, pe care advocatul însĕ îl refuză. Stringêndu-i mâna, dl Goefle o găsì puțin caldă și umedă de sudoare sau de lacremi, și se simți emoționat. El avea multă stimă și afecțiune pentru Sten, și era dedat a-i atesta respectul ce-l datorea bătrânețelor sale și caracterului sĕu. El bine vedea, că moșneagul suferea de o criză teribilă și că o a suportat cu vrednicie: dară ce secret era acela, ce un necunoscut cu față suspectă și cu limbă cinică părea că-l ține atêrnat ca pe o sabie a lui Damocles asupra capului sĕu?..

Într'aceea Stenson își recâștigase aerul sĕu serios, cam rece și ceremonial. El n'a fost nici-o dată omul vorbei. Fi va de mândrie sau de frică, el era tot așa de reservat cu oamenii cei cunoscea de trei-zeci de ani ca și cu aceia, ce-i vedea întâiași-dată, și obiceiul sĕu de a rĕspunde în monosilabe la întrĕbările cele mai serioase, ca și la cele mai neînsĕmnate se făcură dlui Goefle foarte surprinḑĕtoare; puținele frase mai lungi, ce tocmai le auḑise, spunêndu-i le necunoscutului.

— N'am sciut, că ai sosit la Waldemora, domnule advocat, ḑise el; Dta vii pentru proces?

— Pentru procesul baronului cu vecinul dela Elfdalen, care, pîresce poate cu drept cuvênt; eu am sfătuit pe baron a nu pleda. Mĕ înțelegi, domnule Stenson?

— Da, domnule, foarte bine.

De-oare-ce moșneagul din politeță escesivă avea obiceiul a rĕspunde tot-de-una așa, de a priceput sau nu, dl Goefle, voind să povestească cu dênsul, să apropià de urechea sa, și să silì a articula bine fiecare silabă; dară el vĕḑu îndată, că grija aceasta era mai puțin de lipsă de cât în anii premergători. Nu numai că surḑimea lui Stenson nu să era înrĕutățit ci din contră se părea, că s'a ușurat cu mult. Dl Goefle îi făcu în privința aceasta complimentele sale. Stenson făcu din cap și ḑise:

— Da, pentru momente; dară este foarte inegal. Astăḑi aud toate.

— Așa e după ce ai suferit vre-o emoțiune vie? replică dl Goefle.

Stenson să uită la advocat cu surprindere, și, după un moment de esitare îi dădu rĕspunsul următor, care nu era rĕspuns:

— Eu sûnt nervos, foarte nervos!

— Da — îmi voia a te întreba, replică dl Goefle, cine este omul, ce tocmai l'am vĕḑut eșind de-aici?

www.digibuc.ro

de mult numai și numai în interesul culturei generale. Și ei au produs oameni epocali.

Cultura maghiară, — dacă o putem numì cultură — este importată dela aceste două popoare, e falsificată și pusă în serviţiul maghiarisărei, încât e păcat și de numele ei.

Cu denunţiaţiuni mârsave, terorism draconic și gărgăuni de grandomanie nici când nu să va consolida statul unguresc. Deocamdată atâta.

Revista politică.

Sibiiu, în 1 August.

Înainte de a trece la cronica evenimentelor, comunicăm cetitorilor, că articolul reprodus de noi în fruntea numărului trecut, după o foae din Bucuresci, a apărut mai întâiu în „Journal des Debats“, unul dintre ziarele cele mai de frunte din Francia. Aceasta pentru orientarea cetitorilor și spre sciinţa acestora, că pe lângă toate fanfaronadele maghiare, cu tendinţa de a seduce opiniunea publică în străinătate, lumina începe a se face asupra stărilor noastre și așa nu credem a ne înșela, dacă vom ziice, că și în afacerile noastre politice va fi normativ adevărul depus în proverbul românului: *Urma va alege.*

În Budapesta, dacă putem da credământ scirilor respândite de biroul de corespondenţă, poporaţiunea ar fi mai liniștită. Măsurile poliţiane însă, care s'au luat de Sâmbătă încoace, dovedesc, că turburările încă nu sûnt suprimate cu desăvârșire. Căpitanatul superior din Budapesta a publicat Sâmbătă o provocare, prin care poporaţiunea este îndrumată a încuia porţile caselor la 7 oare seara, pentru ca turburătorii, fiind urmăriţi, se nu se mai poată retrage prin curţi dinaintea poliţiei și miliţiei. Și bărbaţii de încredere ai partidei sociale revoluţionare au publicat o declaraţiune, prin care declină dela sine ori ce amestec sau comuniune cu escedenţii din sările din urmă. „N. fr. Presse“ susţine, că escesele din Budapesta sûnt organisate și că acestea vor face pe Ungaria, cărei îi place a rivalisa, în privinţa maturităţii politice cu Englitera, responsabilă de toate câte se întâmplă.

Dela Agram se scrie, că directorul de finance David a aflat cu cale a introduce tocmai acum firmele autorităţilor comune financiale cu inscripţiune maghiară. Acestea stau pregătite de trei ani. Temerea, că vor produce agitaţiune în poporul croat a făcut ca să nu vadă lumina ziilei până în timpul de faţă. Fiind acum banul Croaţiei, primariul cetăţei Agram absent, ear studenţii cea mai mare parte duși în vacanţie, directorul de finance a cugetat, că acuma ar fi timpul de a deschide limbei maghiare calea la glorie și în regatul croat. Este întrebarea cât de mult vor atârna firmele din cestiune acolo unde sûnt acum așezate.

Comentarele oficioase despre întâlnirea împeraţilor nu sûnt toate de o potrivă. O epistolă din Viena publicată în „Kreutz Ztg“. din Berlin afirmă, că până acum n'au avut loc nici un fel de turburare a relaţiunilor dintre Germania și Austria. „Post“ din Berlin nu vrea să scie, că cu ocasiunea întâlnirei împăraţilor din anul acesta s'ar fi negoţiat despre înoirea alianţei austro-germane. Este speranţă, că alianţa va remânea în valoare și după 1884. Speranţa aceasta însă este foarte subţirică, dacă negoţierile nu vor mai avea loc, de oare ce nu se poate cugeta înnoirea unei alianţe fără de negoţieri.

Este probabil, că Germania, vedând cele ce se întâmplă în monarchia austro ungară, va sta în chibsuri. Articolul din „National Ztg.“ despre care amintirăm cu altă ocasiune, este semn învederat despre îndoiala sterelor normative din Berlin. Acolo, cel puţin așa afirmă, ziare considerabile, voesc sincer susţinerea alianţei cu Austria. Însă acolo se întreabă oamenii în fiecare zi, dacă este cu putinţă ca într'o Austrie, unde slavii sûnt deasupra, poate fi alianţă onestă cu Germania. În Berlin mai vor, nu numai amiciţia Austriei, ci și pacea cu Rusia, pacea preste tot, fiindcă pentru susţinerea ei s'a încheiat alianţa. În Berlin este din acelaș motiv condamnată sprijinirea tendenţelor polone, cari prea ușor pot provoca nemulţămirea concetăţenilor din monarchie și susceptibilităţile împăraţiilor Germaniei și Rusiei deodată. „Morning post“ ilustrează mai bine situaţiunea, dacă afirmă, că acum cu ocasiunea întâlnirei împăraţilor, împăratul Wilhelm a stăruit pentru primirea Rusiei în alianţă. Împregiurarea, că în Berlin se publică un ordin, conform cărui se vor întări garnisoanele germane din vecinătatea Rusiei, nu alterează cele de mai sus, de oare ce este sciut, că Germania, mișcările cele serioase militare din interiorul seu nici odată nu le atârnă de limba clopotului.

Și Viena și'a avut demonstraţiunea sa Vineri seara. Demonstraţiunea aceasta însă n'a fost esces antisemitic, ca cele din Ungaria. Energia poliţiei din Viena și a miliţiei luate într'ajutoriu a pus capet mișcării.

„Standard“, foaia, care de un timp încoace se află în relaţiuni bune cu oficiul de esterne din Viena, a afirmat, că conferenţa dunăreană se va întruni în 25 August nou pentru ca să ratifice tratul dunărean. Cu ocasiunea aceasta ziicea numitul ziar va fi chemată și România la ratificare. „Românul“ desminte și declară scirea de falsă. „Köln. Zeitung“ susţine întrunirea conferenţei; de altă parte însă primesce dela Dunărea de jos scirea, că între Romănia și Austria esistă în cestiunea Dunărei aceeași neînţelegere, care au esistat și mainainte. Ce vor face representanţii puterilor la întrunirea cea mai de aproape în cestiunea Dunărei nu se scie. „N. fr. Presse“ e de părere, că vor remânea toate cum au fost.

Căsătoria între principele Petru Caraghiorghevici și princesa Zorca din Muntenegru a avut loc eri în Cetinie — După cununia cea strălucită a urmat un prând sărbătoresc, cărui au premers gratulaţiunile. După prând nou căsătoriţii au plecat la Paris.

Scirile din Spania sûnt liniscitoare, cel puţin așa asigură oficioasele.

Românii din Epiro-Tesalia.

Cetim în „Naţiunea“:

Un amic din Ianina, iubitor de români, binevoind a ne scrie despre satele din munţii Pindului, care s'au anecsat la Grecia, în urma tractatului dela Berlin, credem de folos a comunica cetitorilor nostri sciinţele următoare estrase din această scrisoare:

Pe ambele coaste ale muntelui Pindu, într'o lungime de mai bine de 150 chilometri cu începere dela orășelul românesc Samarina situat lângă Smolcu, unul din cele mai înalte vîrfuri ale acestui șir de munţi până la hotarăle greco-turcesci înainte de anecsarea Tesaliei, sûnt șepte-zeci de sate mari și orășele locuite numai de români, cari formează o o popolaţiune română de preste 150.000 suflete, populaţiune compactă și omogenă; pentru că cel mai mic sat românesc dintre aceste 70 are minimum 1000 de locuitori, pe cât timp cele mari și orășelele, precum bună-oară sûnt Samarina, Minciu (Meţova) etc., au o populaţiune esclusiv românească de 10,000 până la 15,000 de suflete.

Afară de această populaţiune compactă a poporului român din sus zisele 70 de sate mari și orășele, cari vorbesc toţi una și aceeași limbă și au același datine și moravuri, fără a esista într'ênsele nici o familie măcar de altă origine ori de alt cult, mai sûnt și alţi români numeroși, cari locuesc târgurile și orășelele Epirului și ale Tesaliei, a căror populaţiune este mixtă fiind compusă din musulmani, greci, români, albanezi și jidani, precum sûnt orașul Larisa, capitala Tesaliei și orășelele sau târgurile Turnavu, Tricol sau Tricola, Domocu, Cardiţa, Fersala, Armiru, Veleștinu, Volu, Macriniţa, Portaria, Aghia, Alasona, Cearicianî, etc. în Tesalia; și orasul Ianina, capitala Epirului cu orășelele Preveza, Arta Filiazli, Margariti, Paramitia etc. în Epir. Așa dar populaţiunea românească a Epirului și Tesaliei nu poate fi mai puţină de 200,000 suflete. Dar ceea ce face ca poporul român din sus zisele provincii să aibă o importanţă și mai mare de cât cea numerică, este superioritatea românilor sub punctul de vedere moral și material și mai ales economic, pentru că dintre toţi creștinii locuitori ai satelor Tesaliei și în cea mai mare parte a Epirului, numai românii sûnt proprietari (moșneni) ai pământului satului lor natal, al patriei lor și prin urmare numai dînșii dintre toată populaţiunea creștină a satelor sûnt adevăraţii locuitori și cetăţeni ai ţărei ce locuesc; pe cât timp grecii din contră sûnt cultivătorii unui pământ ce nu este al lor, căci satul ce locuesc este moșia, proprietatea boerului turc sau a statului turcesc. Grecii prin urmare sûnt clăcași, cari cultivă un pământ strein ceea ce îi face a pierde calitatea și avantagiul de cetăţeni.

Este un lucru cunoscut de toată lumea pe care nu'l pot nega nici grecii, că afară de orașele Epirului și Tesaliei, mai toate satele Epiro-Tesaliei, cum și târgurile de pe câmpiile Tesaliei precum sûnt spre esemplu Zarcul, Ţioţi, Pălămăl etc. sûnt moșii ale beilor și albanezilor turci, ear grecii locuitori ai acelor sate și târguri nu sûnt stăpâni nici pe casele sau cabanele în care locuesc, fiindcă și aceste locuinţe sûnt proprietate a beiului turc ori albanez, după cum sûnt și pământurile ce cultivă, islazurile unde 'și pasc vitele, oile etc. Grecii în orașe formează o minoritate slabă în comparaţie cu musulmanii, români, albanezii și jidanii conlocuitori ai lor. Industria locală, meseriile și artele, comerciul și profesiunile sûnt în mâna românilor. Cei mai mari negustori, cari fac negoţul Turciei cu Europa și cei cari au micul comerciu sûnt românii mai în tot Epirul și Tesalia.

Fabricarea ţesăturilor mai ales de lână din care 'și fac hainele mai toţi locuitori ţăranii din Epir și Tesalia, fără distincţiune de origine și cult este produsul manufacturei femeilor române. O îmbrăcăminte de lână, care să nu fie făcută din stofă importată din Europa, pe corpul unui grec, turc, albanez din Epiro-Tesalia, este productul industriei

---

— Nu l cunosc.
— Nu l'ai întrebat de nume?
— Este un italian.
— Cum îl chiamă?
— El ziice că-l chiamă Giulio.
— Vrea el se intre în serviciul baronului?
— Se poate.
— El are o faţă suspectă...
— Afli?
— Altcum nu va fi singura faţă suspectă din giurul baronului.

Stenson se ferì de ori și ce afirmaţie și faţa sa remase nemișcată. El nu era aplecat a începe o conversaţie delicată și intimă cu un om a cărui atitudine ceremonioasă părea pururea a ziice: „Vorbesce-mi de ce te interesezi dta și nu, de ce me privesce pe mine.“ Într'aceea, în dl Goefle însista demonul curiosităţii, care nu se lasă se-l respingă.

— Italianul acesta ţi-a vorbit cu puţină politeţă, ziise el repede.

— Așa crezi? replică bătrânul cu aer indiferent.

— Am auzit suind scara dtale.

Faţa lui trada oare-care emoţie, dară el nu o esprima prin vre-o întrebare neliniscită despre aceea ce dl Goefle a auzit.

— El te a amenințat! adause acesta.

— Cu ce? ziise Stenson, facând din umeri. Eu sûnt așa bătrân...

— El a amenințat, a descoperì baronului ceva ce dta ai atâta interes a ţinea ascuns.

Stenson rămase liniscit ca și când n'ar fi auzit. Dl Goefle insista.

— Dară cine este acest Manassé, care a murit?

Aceiași tăcere din partea lui Stenson, a cărui ochi impenetrabili, ficsaţi spre dl Goefle, păreau a ziice: „Dacă o scii, de ce me întrebi?

— Și celalalt? replică advocatul; de celalalt ţi-a vorbit?

— Dta ai ascultat, dle Goefle? întrebă la rêndul său bătrânul, pe un ton de estremă indiferenţă, în care dojana totuși se făcea bine simţită.

Advocatul fu intimidat; dară buna sa intenţie îl reanima.

— Dta găsesci surprinzător, domnule Stenson, ziise el, că nimit de accentul amenințător a unui glas necunoscut, eu m'am apropiat cu intenţia a-ţi sări, în cas de lipsă, într'ajutor?

Stenson întinse dlui Goefle mâna sa bătrână și încreţită redevenită rece.

— Îţi mulţămesc, ziise el.

Apoi el mișcă câteva momente buzele ca un om, puţin dedat a vorbì, care vrea să-și ușureze inima; dară el șovăì până ce dl Goefle îi ziise pentru a-l încuragia:

— Scumpe domnule Stenson, dta ai un secret ce te apasă, și prin urmare stai sub lovitura unui pericol serios!

Stenson suspină și respunse laconic:

— Eu sûnt om cinstit, domnule Goefle!

— Și totuși, replică acesta vioiu, consciinţa dtale evlavioasă și timidă îţi impută ceva!

— Ceva? ziise Stenson cu un ton de autoritate blândă, ca și când ar fi ziis: „Aștept să mi-o spui.“

— Dta te temi cel puţin, replică advocatul de o resbunare a baronului?

— Ba nu, respunse Stenson repede; eu sciu ce mi-a spus medicul.

— Medicul l'a abandonat? Așa a înaintat boala sa? Eu l'am vedut adi dimineaţă: mi se părea, că are încă multe zile.

— Are câte-va luni, replică Stenson, dară eu, eu am încă câţi-va ani. Eu am consultat eri... Eu consult în toţi anii...

— Dar așa... Dta aștepţi moartea sa pentru a destăinuì ceva însemnat? Dta scii doară, că lumea îl ţine capabil a face se moară oamenii de care se teme? Cum gândesci în privinţa aceasta?

Trăsăturile lui Stenson esprimau surprindere; dară dlui Goefle i se părea de astădată, că este o

www.digibuc.ro

manufacturale a poporului român din Epiro-Tesalia ori din Macedonia. Ciorapii de lână în aceaste 3 provincii trebue să iasă din lucrul de mână a femei române. Chiar furnisorii, cari prin contract se angajează a procura ciorapi pentru oştirea şi giandarmeria turcească, cumpăr numai dela români. Croitoria, zidăria, zugrăvia, fabricarea de arme şi de instrumente de fier, argintăria şi o mulţime de alte meserii trebuincioase vieţei sociale precum pânăria băcănia, lipscănia etc, se ecsersează în mare parte la români. Medicii, profesorii, advocaţii, mijlocitorii, chiar şi dragomanii diferitelor consulate din Epir, Tesalia şi Macedonia, cei mai mulţi şi mai însemnaţi sûnt români de origine. Cu un cuvênt, românii sûnt cei cari plătesc cele mai mari imposite statului şi ei sûnt poporul cel mai înteligent şi mai productiv în aceste părţi ale Turciei.

Şi cu toate acestea, drepturile acestui popor, care şi-a păstrat naţionalitatea şi individualitatea atâtea secole de barbarie şi pe care toate vicisitudinile şi pericolele de desnaţionalisare ale trecutului n'au putut să-l pearză sau să i altereze originea, caracterul, limba şi moravurile sale de vechi coloni romani, au fost nesocotite şi călcate în picioare tocmai în secolul al nouă-spre-ţecelea, ţis secol al civilisaţiunei şi al luminilor, când dreptul naţionalităţilor este înscris în codul dreptului ginţilor pentru că tocmai în acest secol şi după ce diplomaţia a fost înformată, că poporul român din Epiro-Tesalia, fiind superior grecilor sub toate raporturile, merită o soarte mai bună, el a fost sacrificat în modul cel mai nedrept şi mai nelogic de cruda diplomaţie, care pentru interese şi calcule politice a desmembrat poporul român, deslipindu-l din această compactă şi omogenă populaţie românească de preste 200,000 suflete din Epiro-Tesalia, o mare parte ca să o facă olocaust causei şi statului grecesc, prin faptul anecsării la Grecia a unei părţi însemnate din teritoriul ocupat de sus ţisa populaţiune românească. Românii, ale căror sate şi orăşele s'au anecsat Greciei, sûnt condamnaţi la desnaţionalisare şi la absorbire de elementul grecesc; pentru că Grecii persecuta limba şi scoala română chiar în statul turcesc, cu cât mai mult vor oprì ei acum limba română în propriul lor stat, unde românii pe lângă pedecile ce li se vor face pentru învĕţarea limbei lor materne în scoală, vor fi siliţi din causa posiţiunei ce li s'a creat de a fi supuşi şi cetăţeni ai statului grecesc, să înveţe limba statului şi se neglijeze nu numai cultivarea, ci şi conservarea limbei lor străbune în sinul familiei, precum au conservat-o până acum.

Eată lista celor 70 de sate şi orăşele româneşti, din cari cele aflate pe teritoriul Tasiliei cedat Greciei poartă semnul crucii +

1. Furca; 2. Armata; 3. Breaza; 4. Păzi; 5. Paliosele; 6. Samarina; 7. Smixe; 8. Abele; 9. Pirvole; 10. Turia (Crania pe grecesce); 11. Băeasa (Vuvusa—); 12. Laca (Laista—) 13. Lesniţa; 14. Păliohore; 15. Dabrinova; 16. Macrini; 17. Cerneşu ori Şesu; 18. Floru; 19. Grebeniţi; 20. Trestenicu 21. Drăgaili; 22. Doliani; 23 Minciu (Meţova); 24. Ameru (Milia pe grecesce); 26. Vutanos; 27. Siracu 28. Medie; +29 Călari (Calaritis pe grecesce); +30 Palihore; +31. Maţuche; +32 Mălăcaşi; +33 Cuţofleani; +34 Ciorarni; +35 Paltenu; +36 Generazi; +37 Sturza; +38. Hărziazli; +39. Hăliche; +40. Sclineasa; +41. Coture; +42. Libenţa; +43. Viliceani; +44. Doliani; +45 Cornu (Crania pe grecesce); +36. Dragovişte; +47. Ameru (Palesmilia pe grecesce); +48. Gărdiche; +49. Giurgea; +50. Muciara; +51. Orgili (Tifloseli pe grecesce) +52. Camniani; +53. Pira; +54. Deşi; +55. Vitrinicu; +56 Pertule; +57. Cuteana; +58. Perniacu de jos; +59 Perniacu de sus; +60. Aivani; +61. Paliohore; +62 Drauşte; +63. Calogreani; +64. Clinova; +65. Nevode; +66. Gudovasda; +67. Costeana (Castania pe grecesce); +68 Burunicu; +69. Cocli; +70 Lujesci.

Precum se vede şi în tabloul de mai sus, din sus ţisele 70 de sate românesci 42 au trecut în Grecia sau mai bine ţicând un district pe deplin românesc, acela al Aspropotamului, locuit numai de români, a fost sacrificat pentru mărirea teritoriului şi populaţiunii statului grecesc, cu toate protestările ce au făcut românii din Epiro-Tesalia şi din Macedonia în contra acestui jaf al averei celei mai sacre şi mai preţioase a unui popor plin de viaţă.

(Va urma.)

Scrisori din Italia.

Corespondenţa particulară a „TELEGRAFULUI".

Cutremurul din Casamicciola

Neapol, 31 Iulie d'mineaţa.

Eri fură completate forţele militare pentru desgroparea victimelor cutremurului. Numĕrul soldaţilor şi lucrătorilor trece peste 4000. Trebue să mărturisim însĕ, fără a acusa pe nimeni, că ele au ajuns prea târdiu. Tocmai 12 oare după desastru de abia debarcase acolo o companie de sapeuri; astfel, că mulţi vor fi murit sub ziduri din causa lipsei de ajutoare repeţi.

O constatăm, însĕ nu acusăm pe nimeni. Trupele se aflau toate la esercitiu de tir afară din Neapoli, tocmai la Bagnoli, şi ceea ce s'ar fi putut face până la venirea lor, ca chemarea tuturor pompierilor şi carabinierilor, ca cererea de lucrători şi ingineri dela Societatea Meridională şi Romană a drumurilor nu s'a făcut şi ori cine poate înţelege causa.

Imensitatea desastrului a făcut pe toţi să piardă capul. Bunăvoinţa, curagiul, abnegaţiunea, eroismul, nu lipsesc şi n'au lipsit; dar metodul, ordinea, direcţiunea au lipsit şi lipsesc şi aţi. Toţi lucrează până cad de oboseală, dar folosul nu e mare pentrucă disordinea şi confusiunea domnesc pretutindeni.

Am vĕţut soldaţi căţênd fără suflare, din causa insolaţiunei şi a putoarei eşite din cadavrele în complectă putrefacţiune; cu toate acestea, bieţii tineri luçreaţă cu ardoare câte 15 oare pe ţi. Ei merită toată lauda şi victimele nu le pot fi decât prea recunoscĕtoare.

Eri din nou am fost la Casamicciola; am debarcat la 11 oare ameaţi. Piaţa Marinei era acoperită de răniţi, care se svêrcoleau în durerile cele mai atroce. Doctorii trimeşi din Neapoli lucreaţă necontenit; fie care operează în medie 10 amputaţiuni pe ţi. Spectacolul sfâşie inima.

Alături cu răniţii stau cadavrele diforme, oribile, cari asceaptă pe rude sau părinţi pentru a fi recunoscute şi înmormêntate.

* * *

Împreună cu un alt coleg, am cutrierat toată Casamicciola. Era un trist peregrinagiu printre groasnicele ecatombe. Oroarea şi desgustul ne sdrobeau. Nu mai era ţiua de 29 Iulie, nu se mai auţeau strigătele de ajutor ale celor de sub ruine, peste care vĕlul morţii a apĕsat 36 oare; nu mai erau răni ii, cari inspirau pietatea şi readuceau veselia în inima celor ce-i credeau perduţi. Aţi, la fie care pas se vedeau ţecimi de cadavre, şi pela otele câte 30—40 la un loc. Ele erau mutilate, diformate, sdrobite; erau negre şi din ele curgeau picături negre, păreau unse cu păcură. Mulţime de cadavre trecuseră deja în cea mai complectă stare de putrefacţiune, aerul era totalmente infectat şi o nouă nenorocire, o teribilă pestilenţă ameninţa sermana insulă. Şi cu toate acestea bravii soldaţi lucrează, lucrează cu eroism.

* * *

Până aţi dimineaţă s'au scos de sub ruine aproape 300 răniţi, cari dau multă speranţă de vindecare. Ei sûnt transportaţi la Neapoli, unde doctori şi civili, aristocraţi şi burghesi, preoţi şi profani se întrec ale da toate îngrigirile necesare.

Sfĕrşindu-se faşele şi păharele, s'au luat din ordinul Monsignorului Lan-Felice perdelele şi cupele dela biserica Pellegrini. Chiar biserica s'a transformat în spital şi peste 60 răniţi primesc îngrigirile în acest măreţ locaş.

În acelaşi timp, cu o grabă esemplară s'au transformat în spital giganticul Granilli şi s'au deschis porţile dela Reclusorio. Dormitoriul din Porto încă primesce copii răniţi şi toate spitalele civile şi militare din Neapoli.

* * *

Serviciul de transport îl fac peste 13 vapoare oferite gratis de societăţile „Florio Bubattino", „Manzi" şi „Procida-Ischia", şi patru cuirasate înarmate din ordinul ministrului de resboiu pentru acest scop. Ele sûnt: Washington, Esploratore, Teribile şi Citta di Genova.

Toate vapoarele fac pe ţi câte 2—3 voiagiuri, transportând răniţi, morţi, pâne, carne, ghiaţă, calce şi acid fenic, etc.

Serviciul, atât al vapoarelor cât şi al autorităţilor transportate în Casamicciola, sûnt acum foarte regulate; dar, încă odată, confusiunea domnesce pretutindeni, şi aceasta adauge la numĕrul deja mare al victimelor.

* * *

Afară de Casamicciola, a cărei poporaţiune de 4500 locuitori adăogată la numĕrul străinilor veniţi pentru băi, se urcă la numĕrul de 6000, s'au mai distrus Lacco Ameno cu 1800 locuitori, Forio d'Ischia cu 7500 locuitori, Serra-Fontona, Barano, Pansa etc. mici comune din prejurul Casamicciolei. Se calculează până acum 500 răniţi şi vre-o 6000 morţi; numĕrul celor din urmă, însĕ poate fi mult mai mare. Numai la Casamicciola numĕrul să ridică la enorma cifră de 5000; la Forio d'Ischia, apoi, s'au desgropat numai până acum peste 700.

În tot casul, e o devastaţiune îngrozitoare, ne mai pomenită după Lisabona.

Guvernul, comitetele judeţene, consiliile comunale, ţiarele, persoane private din Italia, Germania, Austria, Francia, Anglia, pretutindeni deschid subscripţiuni în favoarea victimelor.

Nu s'ar putè forma şi în România nesce astfel de sfinte ajutoare?

La otelul Piccola Sentinella, unul din cele mai mari şi mai aristocratice şi aşeţat în cea mai încântătoare posiţiune pe vêrful dealului, erau peste 40 persoane din înalta clasă italiană şi străină.

În seara desastrului, cea mai splendidă din câte s'au vĕţut la Casamicciola, vre-o 6 persoane erau în salonul de joc, altele în sala de fumat şi vre-o 20 în salonul de musică.

În cel de al doilea, contele Martorana depinge pe o târfurie figura unui preot care vorbia cu insularii, şi ceilalţi priveau la lucrarea lui.

In salonul de musică domnişoara Tuputti cântase un marş funebru de Chopin şi în momentul sinistrului un pianist engles, care până atunci nu voise a cânta, esecută „la Rapsodie Hongroise" de Liszt

Toţi fură acoperiţi de ruine şi printre victime se afla şi frumoasa Giulia, sora lui Ludovic Legardi. El era tocmai în vale, la Marină. După desastru, în mijlocul întunerecului şi al norilor de pulbere, printre ruinele spăimêntătoare, printre cadavre şi răniţii cari strigau ajutor cu un curagiu eroic, suì muntele până la Piccola Sentinela.

Pronunciă, urlă numele drăgălaşei sale surori şi respunsul fu gemetele lugubre ale celor ce stau sub ţidurile căţute. Atunci, cu activitate febrilă, cu o forţă gigantică ce îi da starea de desperare în care se afla, se puse a sgăria pământul cu unghiile.

Căutând pe sora sa, el lucră singur până la ţiuă şi numai cu mânile salvă unspre-ţece din cei ce erau în saloanele de joc şi de fumat. Numai pe sora sa nu o găsia.

Cu ochii înjectaţi de sânge, gura plină de spume de turbare, el ridică atunci pumnii amenințători la cer şi pentru ultima oară.cu un răget de fiară sêlbatecă, strigă: *„Guilietta Guilietta mia dove si tu?"* Un suspin înăbuşit, o melodie sufocată ajunse la auţul lui. Era Giulia, care pentru ultima oară îi respundea de sub ingrozitoarele ruine: *Ludovico, fratellino mio amato, addio, addio!"* (Va urma.)

---

surprindere silită şi de pură convenienţă, căci o frică tainică urmă pe vĕţute. Stenson era capabil a se reţinea de nu a simula.

— Stenson, îi ţise advocatul cu energia sincerităţii, prinţêndul de amêndouĕ mânile, eu îţi repetez: un secret te apasă. Încredinţează-te mie, ca unui amic, şi contează spre mine, dacă este vorba de a îndrepta vre-o nedreptate.

Stenson şovăì câte-va momente; apoi, deschiţênd îngrabă o lăditţă a biroului sĕu, a cărei cheie o scoase din buzunar, el arĕtă dlui Goefle o cutie mică pecetluită, ţicêndu-i:

— Parola dtale de onoare?

— Ţi-o dau.

— Pe sfânta biblie?

— Pe sfânta Biblie!... Ei bine?

— Ei bine!... dacă mor eu înaintea lui... deschide cetesce şi fă... când voiu fi mort!

Dl Goefle privì cutia; el vĕţu pe ea numele şi adresa sa.

— Dta ai gândit la mine pentru depositul acesta? ţise el. Îţi mulţămesc, amice; însĕ dacă viaţa dtale este ameninţată de ce nu spui tot. Veţi, scumpe domnule Stenson, eu încep a înţelege... Baronul...

Stenson făcu semn, că nu voieste să rĕspunţă. Goefle urmă totuşi:

— El a lăsat pe cumnată-sa să moară de foame!

— Dară, când a iscălit o declaraţie relativă la graviditatea sa, fost-a ea silită?

— Ea a iscălit de voie bună, nesilită de nimenea... Eu am fost de faţă; şi eu am iscălit.

— Ce s'a făcut cu trupul ei? S'a lăpădat câinilor?

—O! Doamne! N'am fost eu acì? El s'a înmormêntat cu toată cinstea bisericească.

— Prin dta?

— Cu mânile mele proprii!... Dară ciudat mai esci dta! Dă-mi cutia!

— Te indoesci de jurămêntul meu?

— Ba nu, replică bătrânul, ţine o şi nu mĕ mai întreba...

El strînse încă o dată mâna dlui Goefle, se apropia de sobă, şi redevenì în realitate sau înadins surd cu desăvêrşire. Dl Goefle, spre a-l distrage, şi în speranţa de a-i mai scoate în urmă vre o câteva cuvinte, cerca a-i vorbì de procesul principal, despre care vorbise dimineaţa cu baronul.

(Va urma.)

Varietăţi.

* *Majestatea Sa împĕratul şi regele va pleca* în 1 Septemvre n. la Timişoara, pentru ca să fie de faţă la manevrele de acolo.

* Împĕratul Germaniei a plecat dela Ischl în 9 August n. În 10 a sosit la staţiunea Gross-

www.digibuc.ro

beeren de unde a plecat îndată cu trăsura la castelul Babelsberg de lângă Potsdam.

* (Personalia) Dl LMC în pensiune, David Ghiurici de Vitézszokolgrada este înaintat la demnitatea de baron pe basa distincțiunei de comandator al ordinului împĕrătesc-austriac-leopoldin.

* (Convocare) Domnii membri ai comitetului Reuniunei învĕțătoresci din districtul Sibiiului sûnt prin aceasta convocați la o ședință ordinară, ce se va ține Marți, la 9/21 August în locuința presidiului.

Sibiiu, 31 Iulie 1883.

Presidiul Reuniunei.
Simeon Popescu m. p.

* (Provocare.) Președenții despărțĕmintelor apartinĕtoare Reuniunei învĕțătoresci din districtul Sibiiului, sûnt prin aceasta provocați a așterne acestui presidiu până cel mult în 8 August a. c. rapoartele generale despre activitatea despărțemintelor din anul espirat, conform prescriselor § 29 din Statute.

Sibiiu, 31 Iulie 1883.

Presidiul Reuniunei.
Simeon Popescu. m. p.

* (Provocare). Comisiunile didactice alese în adunarea generală a Reuniunei învĕțătoresci din districtul Sibiiului ținută în anul trecut, și avisate despre alegerea lor cu datul de 22 Octobre 1882 Nr. 8. sûnt provocate a presenta presidiului Reuniunei lucrările lor până în 8 August a. c. spre a le așterne adunărei generale.

Sibiiu 31 Iulie 1883.

Presidiul Reuniunei.
Simeon Popescu m. p.

* (Dela Sinaia.) Cetim, că primarul din Brașov de Brennerberg în 7 August n., a fost primit în audiență de regele și de regina României. — Regina adună plante pentru secțiunea botanică a museului național, ce are să se înființeze. Regina este însoțită la escursiunile aceste de profesorul institutului zoologic din Neapole Dorn.

* (Esercițiі.) Elevii cadeți de aici au plecat eri la 5 oare dimineața, spre a se deprinde în marșuri, preste Cașolț la Avrig. Astădi se vor întoarce.

* (Șovinism și ignoranță) Oficiosului celui de frunte al guvernului unguresc, tipărit în limba maghiară, ziarului din Budapesta, „Nemzet“, i se „scrie“ (vorbă să fie): „Consistoriul **greco-catolic** din Sibiiu a declarat rĕsboiu de esterminare scoalelor poporale, înființate (!!) de ministrul de culte și de instrucțiune publică cu multe jertfe și provoacă deadreptul ca să se elimineze dintrânsele limba maghiară ca limbă de instrucțiune. Mai importantă este organisațiunea inteligenții române cu privire la restaurațiunea funcționarilor ce are să fie. Din Deva s'au trimis provocări cu subscrierea protopresbiterului *greco-catolic* Papiu și a advocaților Secula și Hosszu, în cari li se spune adresaților să nu se oblege cu votul, până nu vor căpăta dela comitetul central lista candidaților. Subscriitorii provocării sûnt matadorii casinei române din Deva. Ignoranța și maliția „patriotică“ s'au sărutat în coloanele „atotsciutoriului“ oficios, care să vede a nu cunoasce referențele țerii, pe care desigur, că și el o numesce scumpa sa patrie.

* (Cale ferată prin Turnu-roșu.) Să pare, că în fine totuși se va împlini și vechia și justa dorință a Sibiiului și a locuitorilor din întreg districtul sĕu de a eși din această stradă înfundată, a câștiga adecă cale ferată prin Turnu-roșu. Ramura din linia principală până la Râmnicu-Vâlci în România este decisă de doi ani ca să se facă și peste 1 an va fi gata. De acolo până în Turnu-roșu nu e vre-o distanță de spăriat. Dela Sibiiu până la fruntărie planurile sûnt gata de mai mulți ani. Duminecă în 5 August a mai fost earăși o comisiune cu ingineri în Turnu-roșu. Resultatul noauelor negoțieri se va cunoasce mai târdiu. „Resboiul“.

Loterie.

Sâmbătă 11 August 1883.

Viena:	**32**	**76**	**7**	**20**	**72**
Timișoara:	**84**	**69**	**71**	**81**	**59**

Bursa de Viena și Pesta.

Din 11 August n. 1883.

	Viena	*B-pesta*
Renta de aur ung. de 6%.	119.85	119.75
Renta de aur ung. de 4%	88.80	88.75
Renta ung. de hârtie	87.25	87.15
mprumutul drumurilor de fer ung.	1.8 —	238.—
emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer oriental ung.	91.80	91.60
II emisiune de obligațiuni de stat dela drumul de fer orient ung.	114.—	105.14
Acțiuni de bancă austro-ung	836.—	837 —
Acțiuni de bancă de credit ung.	296.30	296.—
Acțiuni de credit austr.	292.50	295.—
Argint	—.—	—.—
Scrisuri fonciari ale institutului „Albina“.		100.—
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	99.60	99.75
Obligațiuni urbariale transilvane	99.25	97.50
Obligațiun urbariale croato-slavonice	99.—	98.—
Obligațiuni ung. de rescumpĕrarea pămêntului	100.—	100.—
Obligațiuni ung. cu clausulă de sorțire	98.60	98.50
Obligațiuni urbariale temeșiane de	99.—	99.25
Obligațiuni urb. temeș. cuasulă sorțire	97.50	97.50
Obligațiuni ung. de rescumpĕrarea decimei devin.	97.75	97.75
Sorți de regularea Tisei	109.90	110.—
Datorie de stat autristriacă în hârtie	78.90	78.90
Datorie de stat ausacă în argint.	79.60	79.60
Galbin	5.65	5.66
Napoleon	9.49½	9.49
100 marce nemțesci	58.35	58.30
London (pe poliță de trei luni)	119.75	119.70

Nr. 3024. Scol. [466] 3—3

Spre conferirea următoarelor stipendii din fundațiunile archidiecesei gr. or. române a Transilvaniei, anume:

1. două stipendii din fundațiunea Cologeană à 60 fl. v. a. anuali pentru elevi din scoalele medii;

2. un stipendiu din fundațiunea M. Peiovici à 60 fl. v. a. anuali pentru gimnasiști,

să escrie concurs cu terminul *până 15/27 August a. c.*

Concurenții au a proba cu acte oficioase, că sûnt români de confesiunea greco-orientală; lipsiți de mijloacele materiali spre continuarea studiilor; deplin sănĕtoși, și că în semestrul ultim al anului scolastic 1882/3 au raportat din studii calcul general foarte bun.

La conferirea stipendiilor din fundațiunea Cologeană se vor preferì conform literelor fundaționali — *ceteris paribus* — concurenții din munții apuseni ai Transilvaniei.

Cererile instruite cu documentele relative la condițiunile de mai sus sûnt a se așterne direct la acest consistoriu. Cele neinstruite, sau întrate după terminul prefipt nu se vor considera.

Sibiiu, 26 Iulie 1883.

Dela consistoriul archidiecesan gr.-or.

Nr. 232 [462] 3—3

CONCURS.

Încuviințânduse așezarea unui capelan lângă neputinciosul preot din Berghin și filia Colibi ca parochiă de clasa a III prin preaînaltul ordin consistorial din 14 Iulie 1883 Nr. 2275 B., se escrie pentru ocuparea acestui post concurs cu termin de 30 dile dela prima publicare.

Capelanului se asigură din venitul parochiei de 400 fl. v. a. la an 200 fl. v. a.

Doritorii la acest post de capelan au a'și adresa suplicile inzestrate conform legilor în vigoare cu documentele recerute oficiului protopresbiteral subsemnat.

Sebeș în 21 Iulie 1883.

Oficiul protopresbiteral gr. or.

În conțelegere cu comitetul parochia:

Ioan Tipeiu m. p.
protopresbiter,

Nr. 632 [460] 3—3

CONCURS.

Se escrie concurs pentru unul eventual două stipendii de câte 200 fl. pentru tineri din classa indrustriașilor din fundul regiu și în locul prim pentru cei din fostele scaune Mercurea și Nocrichiu, sau și din alte locuri. Ei trebue după putință se fie absolvat un gimnasiu inferior, sau o classă reală înferioară, la tot casul înse se fie absolvat una dintre scoalele industriale susținute de universitatea săsească și încă cu bun succes, și să se oblige, că spre perfecționarea lor teoretică și practică vor petrece un an în streinătate adecă afară de monarchia austro-ungară.

Condițiile concursului afară de cele înșirate mai sûnt:

a) Testimonii scolastice cu calculi buni.

b) Testimoniu de sĕrăcie.

Jumĕtate din stipendii se plătesce îndată la consignare, jumĕtate după 6 luni.

Stipendiații vor avea a produce la cererea pentru a doua rată din stipendiu:

Testimoniile despre lucrul lor, și un scurt raport despre timpul întrebuințat, locul unde sunt aplicați și esperințele industriale câștigate.

Un asemenea au a face stipendiații și după întoarcerea lor în patrie.

Petițiunea de concurs bine instruită este a se ascerne cel mult până în 15 Septemvre, a. c.

Sibiiu, 1 August. 1883.

Oficiul central al universității săsesci.

Nr. 196 [453] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea stațiunei învĕțătoresci dela scoala centrală gr. or. din comuna „Poiana“ protopresbiteratul Geoagiului I. se deschide concurs cu termin până la 15 August a. c.

Emolumentele sûnt 200 v. a. salariu anual, cuartir gratuit și 6 orgii lemne de foc.

Petițiunile concursuale, instruite conform legilor din vigoare, sûnt a se adresa oficiului protopresbiteral gr. o. al tractului Geoagiului I. în Hondol.

Hondol, 12 Iulie, 1883.

În conțelegere cu comitetul parochial concernente.

Vasiliu Pipoș m. p.,
protopresbiter

Nr. 2947 B. [457] 3—3

CONCURS.

Devenind în vacanță două stipendii de stat à 500 fl. destinate pentru cualificațiunea mai înaltă a clericilor din archidiecesa gr. or. română a Transilvaniei la vre-o universitate, — pentru conferirea lor să escrie prin aceasta concurs cu terminul până la 18/30 August a. c.

La aceste stipendii pot concurge numai elevi absoluți din cursul pedagogico-teologic din Sibiiu, cari sûnt tot deodată absoluți de gimnasiu cu esamen de maturitate.

Concurenții au a substerne la consistoriul archidiecesan până la terminul arĕtat suplicile lor instruite cu atestat de botez, cu atestatele scolare necesare, adecă: cu atestat de maturitate și absolutoriu clerical, apoi cu atestat dela medic, că sûnt sănĕtoși deplin, cu un revers, că după absolvire vor întra în serviții bisericei noastre, și în fine au a arĕta universitatea, la care voiesc a'și face studiile.

Din ședința consistoriului archidiecesan ținută în Sibiiu la 21 Iulie 1883.

Nicolau Popea m. p,
vicariu archiepiscopesc.

Nr. 178. [458] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea parochiei de clasa a III Hurez în protopresbiteratul Făgărașului, devenită vacantă prin reposarea parochului, se deschide concurs cu termin de 30 de dile, dela publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele impreunate cu acest post sûnt: venitele stolari dela 84 familii, folosirea cimiteriului și de fie care familie câte una ți de lucru cu palma, care toate computate după calculul de mijloc a celor 5 ani din urmă dau suma de 228 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa postul acesta, vor avè așì așterne petițiunile sale subscrisului oficiu protopresbiteral instruite cu documentele recerute de statutul organic și regulamentul pentru parochii până la terminul sus arĕtat.

Făgăraș, 28 Iunie, 1883.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Petru Popescu m. p.,
protopresbiter.

Nr. 157. [464] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea parochiei de clasa a III-a Osoiu, devenită vacantă prin moartea parochului Vasiliu Popp, se escrie concurs cu termin de 30 de dile dela prima publicare a acestui concurs.

Emolumentele împreunate cu acest post sûnt:

a) locuința liberă în casa parochială cu 2 încăperi și o tindă, precum și toate edificiile economice necesari unui econom, computate la an 20 fl. v. a.;

b) usufructuarea porțiunei canonice, pe care comuna bisericească o plătesce de toate dările, constătătoare din 8 jugĕre 1595 □° arătură, 6 jugĕre 480 □° fênaț, 1 jugĕr 1325 □° păsune și 2 jugĕre 380 □° neproductiv cu venit curat la an 100 fl. v. a.;

c) birul preoțesc dela 70 familii à una merță mică (16 cupe) per 1 fl. 70 fl. v. a.;

d) tot dela atâtea familii câte 1 ți de lucru sau 40 cr. =28 fl. v. a.;

e) venitul stolar socotit după calculul de mijloc =32 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa această staținne sûnt avisați, suplicile lor de concurs instruite cu documentele prescrise de statutul organic și de regulamentul pentru parochii, ale așterne până în terminul memorat, subscrisului oficiu protopresbiteral în Giurgești posta ultimă Reteag (Retteg).

Oficiul protopresbiteral gr.-orient. al tractului Dejului.

C. Giurgești la 30 Iunie 1883.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Constantin Bodea m. p.,
administr. protopresbiteral.

Cursul scolastic pentru moșit.

În urma emisului înaltului ministeriu reg. ung. de culte și instrucțiune publică din a. c. Nr. 3255, prin aceasta se face cunoscut: că în semestrul de iarnă se deschide cursul învĕțămêntului de cinci luni la **institutul reg. ung. de moșit în Sibiiu în 1. Octomvre c. n. 1883.** Primirea la acest curs va avè loc dela 1—8 Octomvre în localitatea scoalei din *Strada morii* (Mühlgasse) *Nr. 25* pe lângă producerea atestatului de Botez și de moralitate.

Sibiiu, 26 Iunie nou 1883.

[456] 2—3 **Direcțiunea.**

Redactor rĕspunzĕtor **Nicolau Cristea.** Editura și tiparul tipografiei archidiecesane.

www.digibuc.ro